Dosarul nr. 2r-6/2025 I instanţă
Nr. PIGD 2-24096430-05-2r-27012025 judecător Țurcan Romina judecătoria Criuleni
sediul central

D E C I Z I E

24 martie 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Sud, sediul Comrat
în componenţa:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Hudoba Valeri și Colev Grigori

judecând în conformitate cu prevederile art. 426 Cod de procedură civilă al RM, fără participarea părţilor, în ordine de recurs, recursul declarat de Daniliuc Nicolae, împotriva încheierii judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 octombrie 2024, adoptată la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei pe fondul cauzei şi în baza argumentelor invocate în cererea de recurs,

A C O N S T A T A T :

1. ***<u>Argumentele participanţilor la proces:</u>***

La data de 06 decembrie 2023, Daniliuc Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune. (f.d.2-12)

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul central din 3 septembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată cu acordarea lui Daniliuc Nicolae a unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite până la data de 27 septembrie 2024. (f.d.76-77)

2. *Poziția instanței de fond.*

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din data de 10 octombrie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune. (f.d.82-83)

3. *Motivele și argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.*

La data de 22 octombrie 2024, nefiind de acord cu încheierea judecătoriei Criuleni, sediul Central din data de 10 octombrie 2024, recurentul Daniliuc Nicolae a înaintat recurs asupra încheierii emise de instanța de fond, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii contestate. (f.d.86-89)

În motivarea recursului recurentul s-a indicat, că prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.39 din 08.06.2019, prin care a fost adoptată Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova, prin care a fost denunțat fostul regim oligarhic, condus de liderul Partidului Democrat din Moldova Vladimir Plahotniuc, care se face vinovat de controlul ilegal anticonstituțional exercitat asupra sistemului judecătoresc și a procuraturii, nu este abrogată de nimeni, este în vigoare și la momentul dat și produce efecte juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Menționează, că instanța de fond a dispus restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

Susține, că la data de 20 septembrie 2024 a îndeplinit în totul cerințele instanței de fond, invocate în încheierea instanței din 03 septembrie 2024 și a informat instanța de fond că în vederea executării încheierii judecătoriei Criuleni, sediul Central din 03 septembrie 2024 cu referire la prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, a informat instanța de judecată că obiectul cererii de chemare în judecată din 06 decembrie 2023 îl constituie repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune.

Mai indică, că prin cererea sa, a informat instanța că potrivit art. 85 alin. (1) Cod de procedură civilă, art. 4 alin. (1) pct. 7^4) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03

decembrie 1992, pct. 1.1.4 al Anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 stipulează că sunt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești reclamanții - în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune.

Indică, că a informat instanța despre faptul că el a înaintat cererea de chemare în judecată la data de 06 decembrie 2023, iar noua Lege a taxei de stat cu nr. 213 din 31 iulie 2023 a intrat în vigoare la data de 01 ianuarie 2024.

Prin cerere a informat instanța de fond că atât timp cât nu există o ordonanță definitivă și irevocabilă cu privire la refuzul de a dispune începerea urmăririi penale pe cazul dat, așa cum prevede art. 274 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, există o bănuială rezonabilă de săvârșirea infracțiunii pe cazul dat, există însăși faptul infracțiunii pe cazul dat.

Cu referire la prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, reiterează că a informat instanța de judecată că obiectul cererii de chemare în judecată din 18 decembrie 2023 îl constituie repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune.

La data de 30 octombrie 2024 dosarul a parvenit în adresa Curţii de Apel Chișinău spre examinare. (f.d.92)

La data de 11 decembrie 2024, a fost emisă încheierea Curții Supreme de Justiție prin care s-a dispus strămutarea de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Comrat, pentru judecare în ordine de recurs, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.109-113)

La data de 27 ianuarie 2025 dosarul a parvenit în adresa Curţii de Apel Sud, sediul Comrat spre examinare. (f.d.116)

La data de 19 februarie 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului declarat de Daniliuc Nicolae împotriva încheierii judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 octombrie 2024, părților comunicându-li-se despre necesitatea prezentării referinței la recursul declarat.

Careva referințe din partea părților la sediul instanței de recurs nu au parvenit.

4. ***<u>Termenul de declarare a recursului:</u>***

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea*

încheierii.

Din actele cauzei rezultă, că încheierea recurată a fost recepționată de Daniliuc Nicolae la data de 18 octombrie 2024, (f.d.85), iar recursul a fost depus la data de 22 octombrie 2024, (f.d.86-89), din care motiv acesta se consideră ca fiind depus în termen.

5. ***Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor vis-a-vis de cadrul legal aplicabil:***

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, ***prin prisma argumentelor invocate în conținutul recursului înaintat, Colegiul judiciar consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanţei de fond și restituirea cauzei la rejudecare, din următoarele motive***.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, *curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii*.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă*, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor*.

Potrivit art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată*.

La caz, instanța de recurs reține, că la data de 06 decembrie 2023, Daniliuc Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune. (f.d.2-12)

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul central din 3 septembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată cu acordarea lui Daniliuc Nicolae a unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite până la data de 27 septembrie 2024. (f.d.76-77)

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din data de 10 octombrie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea

prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune. (f.d.82-83)

La data de 22 octombrie 2024, nefiind de acord cu încheierea judecătoriei Criuleni, sediul Central din data de 10 octombrie 2024, recurentul Daniliuc Nicolae a înaintat recurs asupra încheierii emise de instanța de fond, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii contestate. (f.d.86-89)

Astfel, Colegiul judiciar reține, ca fiind întemeiate alegațiile recurentului prin care s-a indicat că cererea de chemare în judecată a fost înaintată la data de 06 decembrie 2023, or faptul dat se confirmă prin ștampila de intrare a instanței de judecată. (f.d.2)

Subsecvent, instanța de recurs constată că la data de 06 decembrie 2023 era în vigoare Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, unde la art. 4 alin. (1) pct. 7^4) se indică, că *sânt scutiţi de plata taxei de stat în instanţele judecătoreşti reclamanţii – în acţiunile de reparaţie a prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracţiune*.

Astfel, instanța de fond la data emiterii încheierii de a nu da curs cererii din 03 septembrie 2024, urma să țină cont de normele legale în vigoare la data înaintării cererii de chemare în judecată, or, potrivit art. 10 alin. (1) și (2) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, *prezenta lege intră în vigoare la **1 ianuarie 2024**. La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea taxei de stat nr.1216/1992*.

Prin urmare, instanța de recurs reține ca fiind întemeiate alegațiile recurentului Daniliuc Nicolae prin care s-a invocat că „*în vederea executării încheierii judecătoriei Criuleni sediul Central din 03 septembrie 2024 am informat instanța de judecată că Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 a intrat în vigoare la data de 01 ianuarie 2024*”.

Colegiul constată că, necesitatea achitării taxei de timbru a fost introdusă prin Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 care a intrat în vigoare la data de 01 ianuarie 2024, și recurentul nu era obligat să achite taxa de timbru la depunerea acțiunii.

În privința furnizării documentelor necesare pentru a certifica circumstanțele pe care își fundamentează pretențiile de reparare a prejudiciului, așa cum prevede art. 167 lit. c) din Codul de procedură civilă, recurentul a indicat că, *„prin cerere am informat instanța de fond că atât timp cât nu există o ordonanță definitivă și irevocabilă cu privire la refuzul de a dispune începerea urmăririi penale pe cazul dat, așa cum prevede art. 274 din Codul de procedură penală al Republicii*

Moldova, există o bănuială rezonabilă de săvârşirea infracţiunii pe cazul dat, există însăşi faptul infracţiunii pe cazul dat".

La caz, Colegiul judiciar relevă și prevederile art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform căruia, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare*.

Astfel, Colegiul judiciar consideră, că încheierea recurată poate constitui un obstacol la realizarea drepturilor civile a participanților la proces cu privire la accesul liber la justiție și la un proces echitabil, garantate de art. 20 din Constituția RM și §1 din art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Conform art. 6 §1 al Convenţiei pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale „*orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil...".*

Accesul liber la justiţie este consacrat ca un drept ce presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct şi nemijlocit în instanţa de judecată, pentru apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime, drept care conform art. 20 alin. (2) al Constituţiei nu poate fi îngrădit de nici o lege. Orice limitare a accesului liber la justiţie, reprezintă o încălcare a unui principiu constituțional fundamental şi a unor standarde internaţionale universale.

Prin urmare, pentru motivele expuse şi având în vedere faptul că încheierea primei instanțe din 10 octombrie 2024, este emisă cu aplicarea eronată a unor norme legale, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat şi de a casa încheierea judecătoriei Criuleni, sediul central din 10 octombrie 2024, cu restituirea cauzei la Judecătoria Criuleni, în același complet de judecată pentru examinare.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 426, art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Daniliuc Nicolae.

Se casează integral încheierea judecătoriei Criuleni, sediul central din 10 octombrie 2024, adoptată la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, ***cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată în Judecătoria Criuleni, în același complet de judecată***.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii și se plasează pe pagina web a instanţei.

Președintele completului, judecător: Judecător: Judecător:

Mironov Andrei Hudoba Valeri Colev Grigori